

Bea Insa

Contat per elles

Republicanes i antifranquistes

Seleccionada a:

FESTIVAL MUJERES EN ESCENA POR LA PAZ - BOGOTÁ (COLOMBIA)
FESTIVAL MUJERES QUE CUENTAN - ORUÑA (CANTABRIA)
FINALISTA CERTAMEN INVESTIGACIÓN TEATRAL CENIT - SEVILLA

Millor autoría
revelació

Una producció de
La Pacheca Collective

Contat per elles -I

FITXA ARTÍSTICA

Creació, direcció i interpretació: Bea Insa
Ull extern/Fotografia i vídeo: Àngel Mirou
Disseny llums : Patxi Pascual
Comunicació i premsa: Germán Castañeda
Vestuari: Isaura Mirou
Producció: La Pacheca Collective

Teatre textual, vídeo, performance i converses directes amb el públic.

Durada: 60'

Teatre per a públic a partir de 14 anys

Versions: Castellà, Català i Francès

AGRAÏMENTS

Maite Garai, Marcela Navarro, Carmen Portolés, Associació Memòria Històrica de Sestao (Biscaia), Ximo Huguet, la nostra família per tota la informació aportada, Bilboeszena i Ajuntament de Bilbao.

Contat per elles -2

*“B*ravo per aquest espectacle magnífic i tan commovedor...”

(Suzanne M- periodista, La Provence)

*“B*rava Bea. Espectacle per refrescar aquesta memòria atrofiada. Llarga vida a aquest cop de puny en la falsa història explicada per un franquisme criminal persistent”.

(Carlos Gil Zamora)

*“U*n “sólo” en escena terrible i necessari. (...) En aquest context de conflicte a Ucraïna, la peça de teatre no només ens convida a reflexionar sobre el passat, sinó també sobre aquest present. Els testimonis interpretats per Bea Insa cobren vida literalment davant dels nostres ulls per inquietar-nos. (...) Una posada en escena moderna, amb una escenografia en sintonia amb la intèrpret. Per ser vista amb urgència”.

(Sébastien G.-escriptor francès)

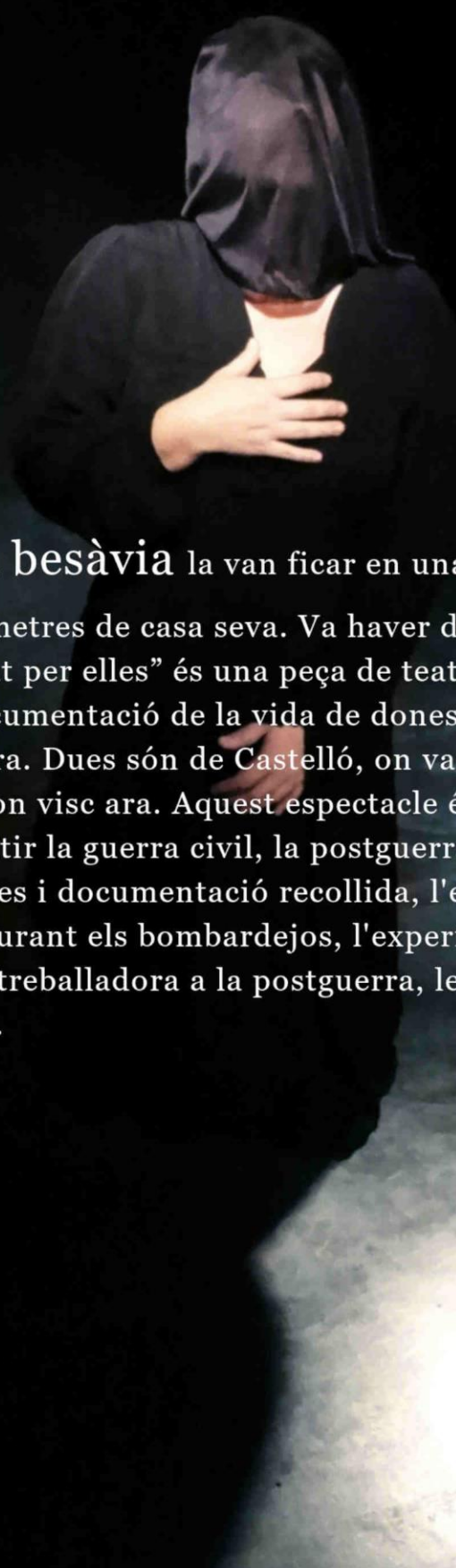
*“É*s una professional de l'escena total i modèlica. (...) Tothom qui tingui barret s'ho hauria de treure en honor de la seva infatigable tasca i el seu incansable entusiasme”.

(David Barbero)

*“E*xtremadament pedagògica”

(Françoise L.- ex directora de Le Citron Jaune (Centre National des Arts de la Rue)

Contat per elles -3

A la meva besàvia la van ficar en una presó durant tres anys a sis-cents quilòmetres de casa seva. Va haver de deixar soles les seves tres filles. “Contat per elles” és una peça de teatre creada a partir de la investigació i documentació de la vida de dones –testimonis reals– que van viure la guerra. Dues són de Castelló, on vaig néixer, i les altres dues de Biscaia, on visc ara. Aquest espectacle és un homenatge a les dones que van patir la guerra civil, la postguerra i el franquisme. A partir d'entrevistes i documentació recollida, l'espectacle reflecteix la vida als refugis durant els bombardejos, l'experiència de les dones a les presons, la dona treballadora a la postguerra, les represàlies, les fosses comunes, l'exili...

Contat per elles -4

“...**A**l'escola ens furtàren la memòria

No ens van ensenyar ni la nostra pròpia
llengua

Feien mentides del present

Qui rescabalarà els meus any de
desinformació i desmemòria?...”

RAIMON: “*Al meu país*”

Contat per elles -5

Doncs per això, i perquè s'estan morint molts fills i filles que encara busquen els pares.

Perquè se'n van sense saber.

Perquè hem d'agafar el testimoni i FER, davant de la passivitat, el quietisme i el silenci de les institucions, siguin del partit que siguin.

Perquè les dones avui estem dient-li al món que també tenim drets i que no tornarem enrere. Lluitarem per la nostra llibertat; volem llibertat per pensar, llibertat per actuar. Lluitem per la igualtat i per protagonitzar una vegada també nosaltres la història.

Perquè cal generar empatia, hem de sensibilitzar les joves generacions i trencar amb aquesta indiferència abans que res...

Per totes aquestes raons hem fet Contat per elles. I Perquè com diu "Maricuela" (Àngels Flórez Peón, 99 anys) última miliciana socialista:

"Cal lluitar fins a l'últim moment perquè els milers i milers d'afusellats i afusellades durant la Guerra i el Règim Franquista no morin del tot."

CONTAT PER ELLES és un treball de recerca teatral. Amb molt pocs elements escenogràfics i d'atrezzo que basculen entre allò simbòlic i quotidià, l'actriu desenvolupa l'acció a través d'un treball físic i vocal elaborat, d'imatges i moviment que permeten viatjar a les presons de dones, al mar, a un refugi antiaeri, a Bielorússia... Amb l'objectiu d'arribar d'una manera més profunda i íntima a l'acte teatral i, per descomptat, al públic.

Contat per elles -7

Bibliografia:

Del soroll al silenci - Ximo HUGUET.

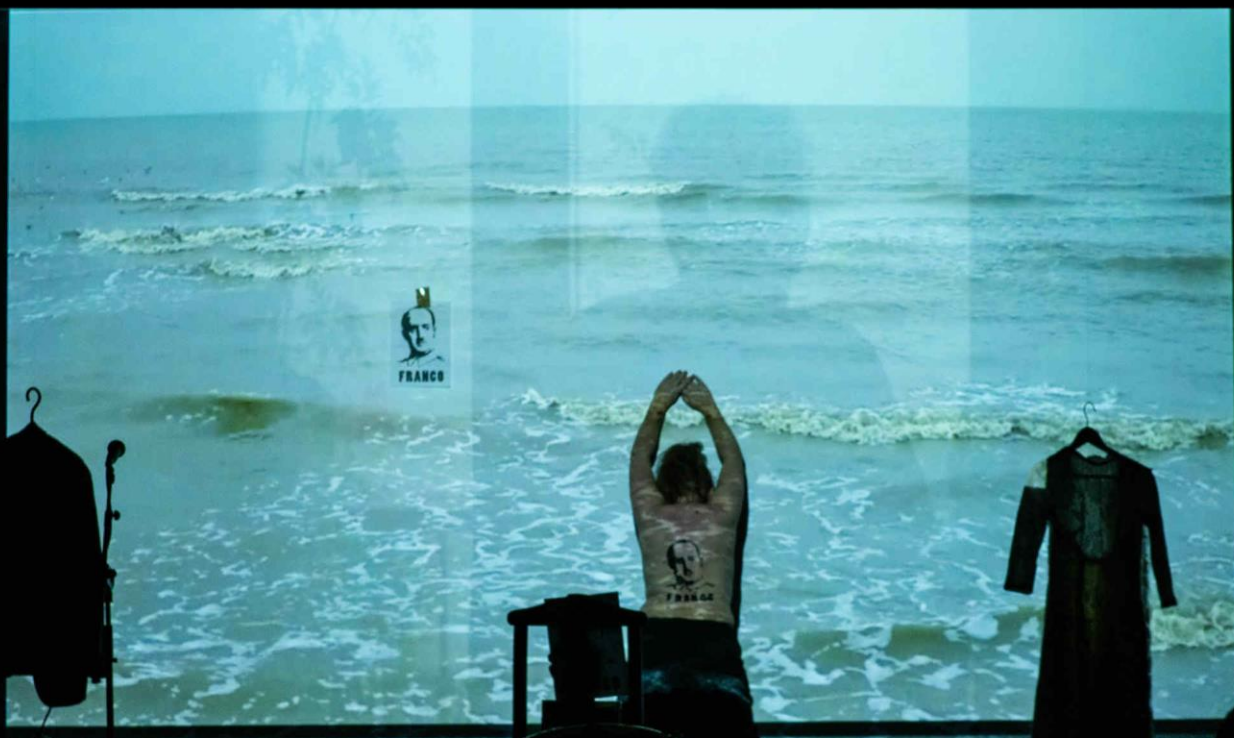
Últimos testigos - Svetlana ALEXIÉVICH.

Polixene, crónicas de amama - Polixene TRABUDUA),

Bodas de sangre - F. GARCÍA LORCA.

“El refugio de la memoria” (www.nomepierdoniuna.net).

“No lloreis, lo que tenéis que hacer es no olvidarnos” (Documental-
Eduardo BARINAGA y María GONZÁLEZ).

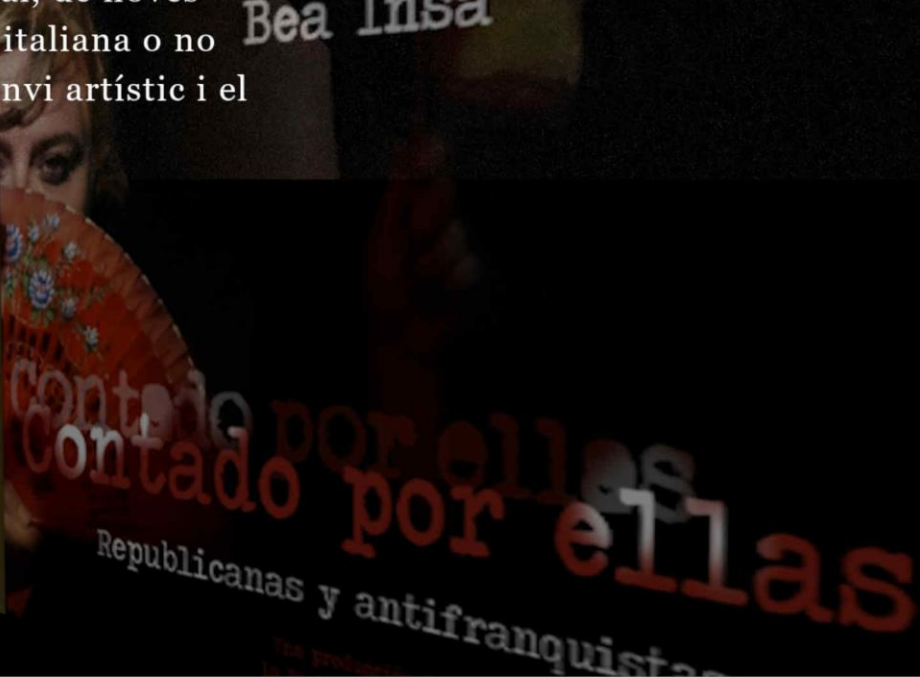
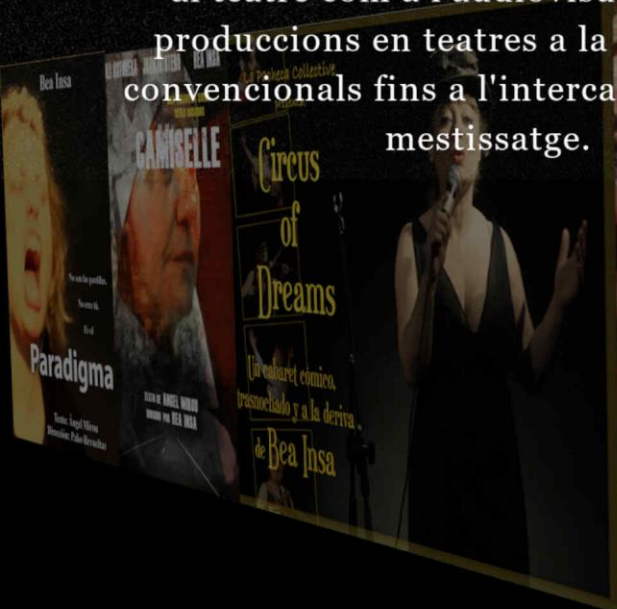
Contat per elles -8

LA PACHECA

COLLECTIVE (Bilbao, Euskadi), és un projecte artístic impulsat per l'autor **Ángel Mirou** i l'actriu **Bea Insa**, tots dos professionals amb una llarga trajectòria artística. Col·laboren per tot l'estat espanyol amb artistes amb qui treballen en altres projectes com **Loli Astoreka**, **Juanjo Otero**, **Pako Revueltas**, **Consol Barrera**, **Nerea Aizpurua**, **Antonio Morcillo**, **Juana Lor**, **Leyre Berrocal**, **Paul Stouthammer**...

Les seves línies d'actuació van de la recerca teatral a la recerca de nous llenguatges tant al teatre com a l'audiovisual, de noves produccions en teatres a la italiana o no convencionals fins a l'intercanvi artístic i el mestissatge.

Bea Insa

BEA INSA

Diplomada en Art Dramàtic a Màscara al Teatre Escola de València, ha ampliat els seus coneixements amb l'Odin Teatret (Dinamarca), Centre di Ricerca Teatrale de Milano (Itàlia), amb Andrés Lima, Claudio Tolcachir, Teatre Escalante (València), i amb Patrick Rabier, Julie Goell, Linda Wise and Enrique Pardo (Roy Hall technique), Karmele Aramburu i *The Song of the Goat* (Poland)... Ha realitzat una vintena d'espectacles professionals entre els quals destaca *La Cabeza del Dragón* (Màscara Teatre- Valle Inclán); *Els contes de Canterbury* (Chaucer), *La dona sola* (Dario Fo), *Medea Material* (H. Müller), *Orquestra de senyorettes* (Anouilh), *Paradigma* (Ángel Mirou)...

Ha viatjat amb els seus espectacles per Espanya, França, Holanda, Alemanya, Polònia, Argentina, Mèxic, Itàlia, Grècia, Perú, Bolívia, Colòmbia, Brasil i Malta. Amb *Hipólito* (o *La mirada de Hipólito*) - dirigida per Antonio Morcillo López - rep el **Premi a la Millor Interpretació a CENIT 2012** (Atalaya, Sevilla). Amb *Contat per elles* és **candidata a la Millor Autoria Revelació** per als **Premis Max 2021**.

Actualment resideix a Bilbao, on ha treballat amb Ramón Barea, Pako Revueltas, Leyre Berrocal, Loli Astoreka, Juanjo Otero, Kabia Teatre...

ÀNGEL MIROU

Llicenciat en Periodisme i Belles Arts, des de 2001 escriu textos per a diverses companyies de teatre basques (La Chusma Teatre, Hortzmuga, Tearto Teatro, La Cocina, Cia. Tornado...). El 2015 escriu amb el director Pako Revueltas *Una casa de nines*, un espectacle nou a partir de l'obra de Henrik Ibsen, produït pel Teatre Arriaga de Bilbao.

El 2017 funda amb l'actriu Bea Insa la companyia La Pacheca Collective. Fins ara han creat "*Paradigma*", una obra amb llarg recorregut per Euskadi, tot l'Estat Espanyol, Perú i Bolívia, el curtmetratge "*Embarazada*", "*Camiselle*", "*Circus of dreams*" i ara "*Contat per elles*".

També ha escrit per a cinema i en televisió a Vaya semanita (2004-2005), i ha dirigit un documental sobre les companyies de teatre Legaleón-T i L'Alakrán, per al Festival de Dansa i Teatre BAD de Bilbao "El pensamiento va por dentro de la carne", 2008..

Contat per elles -II

Contat per elles s'ha vist a:

2023

- 14 d'abril** Fragment de l'obra a LA GUERRA QUE NO VAM VIURE a Born-Centre de Cultura i Memòria a Barcelona.
- 11 març** Kurtzio Kultur Etxea (Teatre Municipal de Sopelana) (Bizkaia)
- 10 març** IES. Felix Urabayen (Iruña) organitzat per l'Instituto Navarro de la Memoria
- 25-26 Febrer** Sala La Fornal de Manacor (Mallorca)

2022

- 16 desembre** Centre Cultural Núria Social a Olot (Girona)
- 15 desembre** Centre Cívic Torre Llobeta de Barcelona
- 29 novembre** Fragment de l'obra a l'entrega de Premis Sant Andreu 2022 a Barcelona.
- 29 abril** Espace Gérard Philipe, Port-Saint-Louis-Du-Rhône (França)
- 16 abril** Teatro de las Artes (Santander)
- 18 gener** Teatro Arriaga (Bilbao)

2021

- 12 novembre** Festival Mujeres que Cuentan (Oruña, Cantabria)
- 18, 19 setembre** Sala Tarambana (Madrid)
- 17 setembre** Espacio Pegaso (Madrid)
- 20 agost** Auditorio Centro para la Memoria, la Paz y la Reconciliación (Bogotá, Colombia)
- 18 agost** Sala Corporación teatral "Nuestra gente" (Medellín, Colombia)
- 12 agost** Festival Mujeres en Escena por la Paz (Bogotá, Colombia)
- 4 juny** Centre Cívic Cotxeres Borrell (Barcelona)
- invitada por el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) en su ciclo sobre GUERRA CIVIL.
- 16, 17 abril** Hika Ateneo (Bilbao)
- 13 març** Sala Negra (Logroño)
- 7 març** Torreabab Kultur Etxea (Galdakao)
- 13,14,15,16 y 17 gener** - Sala Fènix (Barcelona)

2020

- 17 desembre** - Bizkaia Aretoa UPV (Bilbao)
- 27 novembre** - Zorrotza Auzoka (Bilbao)
- 25 novembre** - Instituto Solokoetxe (Bilbao)
- 10 novembre** - Portugalete
- 7 novembre** - Sevilla (FINALISTA Festival CENIT 2020)
- 25 agost** - Maldà (Lleida)
- 23, 24, 25 juliol** - La Fundición (Bilbao)
- 7 març** Sala Cúpula Teatro Campos Elíseos (Bilbao)
- 5 març** Auditorio Gorbea (Ortuella)
- 11, 12, 18, 19, 25 gener** - Sala Arimaktore (Barakaldo)

Properes actuacions

- 2 de juliol** Festival SCÈNESDOCU (Festival de Teatre Documental) a Théâtre Des Chartreux a Marsella (França)

Contat per elles -I2

Reportatge emès a Teleberri de
ETB2 el 10 de gener de 2020

Reportatge emès a TV3 el 15 de gener de 2021

Teatro para dar voz a mujeres que vivieron la Guerra Civil

Lo que fue de ellas' protagonizada por Bea Insa se estrena hoy en la sala Arimatea de Barakaldo

A. López. **BARAKALDO.** Hace una veintena de años que la memoria histórica ha pasado de ser un concepto abstracto a un compromiso político y social. En este sentido, el teatro ha sido uno de los espacios más adecuados para dar voz a las mujeres que vivieron la Guerra Civil. En este sentido, el teatro ha sido uno de los espacios más adecuados para dar voz a las mujeres que vivieron la Guerra Civil.

La memoria viva de las protagonistas de la Guerra Civil

La actriz y directora Bea Insa da vida a cuatro mujeres en 'Lo que fue de ellas'

La actriz y directora Bea Insa da vida a cuatro mujeres en 'Lo que fue de ellas'. En esta obra, Bea Insa da vida a cuatro mujeres que vivieron la Guerra Civil. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El vitoriano Alfonso Gómez, recordado por un CD con obras de Ramón Lazcano

El vitoriano Alfonso Gómez, recordado por un CD con obras de Ramón Lazcano

El vitoriano Alfonso Gómez, recordado por un CD con obras de Ramón Lazcano. El CD recoge obras de Ramón Lazcano, un compositor vitoriano que ha sido recordado por su obra.

PORT-SAINT-LOUIS. Mémoire de femmes sur la guerre et la dictature

L'espèce d'œuvre présentée ce soir « Raconté par elles... républicaines et antifranquistes », est un spectacle de théâtre sur la mémoire de la guerre civile et du franquisme, en tournée dans toute l'Espagne depuis janvier 2020. Elle met en scène différents témoignages réels de femmes ayant vécu la guerre ou la dictature. À la manœuvre, Bea Insa, une incroyable femme orchestre qui cumule tous les rôles: chercheuse pour récolter elle-même les témoignages, auteure, actrice... Seule sur scène, elle porte la voix et la mémoire de ces femmes, avec peu d'accessoires et une scénographie minimaliste où interviennent des projections, de la musique et des performances. « J'avais besoin de parler de ce sujet. Il s'agit d'un travail de recherche qui provient des entrailles », témoigne Bea Insa. À l'heure où l'Ukraine est dans toutes les têtes et où la tentation d'extrême droite se ravive dans l'hexagone, cette pièce est un précieux rappel de ce que la guerre et la dictature imposent aux femmes. **L.M.** **18 euros** (2013Q av Gabriel-Pérl. A partir de 14 ans. Placard tarif: 12 euros, réduit: 5 euros).

Historias de mujeres en la Guerra Civil en Barakaldo

La compañía vizcaína La Pacheca Collective estrenará este sábado en la sala Arimatea de Barakaldo 'Lo que fue de ellas', en la que da voz a mujeres que vivieron la Guerra Civil y el franquismo. El montaje también se podrá ver el domingo y los días 18, 19 y 25 de enero.

La vida

La vida es un espectáculo que se representa en Bilbao los días 23, 24 y 25 de julio, en la sala Fundación y tras cada sesión se celebrarán pequeños coloquios sobre la memoria histórica y la vida durante el franquismo.

Bea Insa da la voz a la mujer feminista en 'Raconté par des femmes'

Bea Insa, escritora y comediógrafa, da voz a la mujer feminista en 'Raconté par des femmes'. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil

'Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil

'Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil

'Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil

'Contado por ellas' llega a las mujeres de la Guerra Civil. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia

El teatro lleva la memoria histórica de Bilbao a Colombia. La obra se estrena en la sala Arimatea de Barakaldo.

Contat per elles -I4

CONTACTE:

lapachecacollective@gmail.com

Bea Insa

+34 626 08 56 89

www.beainsa.com

